

ZÁPIS: IGLO Regional policy

Datum:	24.03.2021
Místo konání:	online
Zapsal/a:	Denisa Fančová, senior konzultant pro výzkum

1

Dne 24. března 2021 se uskutečnilo setkání pracovní skupiny IGLO pro otázky regionální politiky, v rámci něhož byl představen nový nástroj na podporu meziregionálních partnerství za účelem realizace investic týkajících se priorit S3 a posílení globálně konkurenceschopných hodnotových řetězců EU – tzv. *Interregional Innovation Investment* (I3).

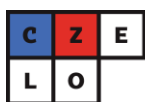
Valentina Pinna (GR REGIO) v úvodu představila **priority kohezní politiky na období 2021–2027**: 1. Inteligentnější Evropa, 2. Zelenější a nízkouhlíková Evropa, 3. Propojenější Evropa 4. Sociálněji Evropa 5. Evropa bližší svým občanům. V rámci první prioritní osy *Inteligentnější Evropa* bude v novém programovém období adresována oblast VaVal. Nicméně k rozvoji oblasti inovací by mohly přispět i ostatní čtyři priority, a to prostřednictvím inovativních řešení pro veřejný a soukromý sektor.

Hlavními cíli priority *Inteligentní Evropa* jsou: 1) posilování výzkumných a inovačních kapacit a využívání pokročilých technologií, 2) využití přínosů digitalizace pro občany, společnosti a vlády, 3) posílení růstu a konkurenceschopnosti MSP, 4) rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání. Kromě toho do těchto cílů budou začleněny také aktivity meziregionálních inovačních investic, které budou průřezové a budou doplňovat výše zmíněné činnosti.

Klíčovým prvkem pro efektivní implementaci kohezní politiky je *strategie inteligentní specializace* (RIS3), která je nově základní podmínkou (tzv. *enabling condition*), jejíž řádné splnění umožní čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2021–2027 a jejíž plnění bude monitorováno v průběhu celého programového období.

Valentina Pinna se dále ve své prezentaci věnovala **strategickým tematickým platformám pro inteligentní specializaci**, které byly zřízeny v roce 2015 s cílem podpořit meziregionální spolupráci v rámci inteligentní specializace v oblastech energetiky, zemědělsko-potravinářského odvětví a modernizace průmyslu. Tyto platformy poskytují tvůrcům politik na úrovni EU, na vnitrostátní i regionální úrovni jedinečnou příležitost sdílet své zkušenosti za účelem dosahování těchto priorit v regionálním kontextu, kde jsou změny nejvíce zřetelné. Tematické platformy sdružují s pomocí útvarů Komise doposud 189 regionů z členských a asociovaných zemí, které společně pracují v 35 meziregionálních partnerstvích na společných tématech s cílem posilovat inovace, vazby hodnotových řetězců a vytvářet společné investice:

- Platforma pro modernizaci průmyslu zahrnuje partnerství v oblasti vyspělé výroby, udržitelné výroby, bioekonomiky, 3D tisku, lékařských technologií, inovativních textilních výrobků, průmyslu 4.0, sportu a nových nanoproduktů.
- Platforma pro energetiku zahrnuje partnerství v oblasti bioenergie, energie mořských vln, inteligentních sítí, solární energie a udržitelných budov.

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

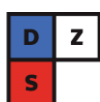
- Platforma pro zemědělství a potravinářství zahrnuje partnerství v oblasti technologicky vyspělého zemědělství, sledovatelnosti, bioekonomiky, zemědělsko-potravinářského průmyslu a rovněž inteligentních elektronických systémů.

V roce 2017 přijala Evropská komise sdělení „Posílení inovací v evropských regionech: směrem k odolným, inkluzivním a udržitelným strategiím územního růstu“ ([COM \(2017\) 376 final](#)). V této souvislosti byla navržena **pilotní akce týkající se meziregionálních inovačních projektů**. Na základě výzvy Komise k vyjádření zájmu bylo na konci roku 2017 vybráno osm meziregionálních partnerství (1. biorafinerie, 2. kybernetická bezpečnost, 3. oběhové hospodářství ve výrobním sektoru, 4. high-tech zemědělství, 5. mořská a obnovitelná energie, 6. udržitelné budovy, 7. velká data a 8. 3D tisk). Přičemž v čele byl jeden nebo několik koordinačních regionů. Později bylo zavedeno další partnerství v oblasti baterií (2019–2020). Devět partnerství získalo podporu od zvláštních týmů Komise, do nichž byli zapojeni odborníci z několika tematických oddělení, kteří poskytovali rady, jak nejlépe kombinovat různé fondy EU k financování inovačních projektů a jak zajistit, aby byly obchodní a investiční plány financovatelné. Kromě této praktické podpory ze strany Komise by každé partnerství mohlo těžit z externí poradenské služby až do výše 100 000 eur, a to prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) pro demonstrace, rozšiřování a komercializaci. V roce 2020 byla otevřena dodatečná výzva s cílem pomoci regionům využít příležitosti vyplývající z krize, rozvíjet odolnost a stavět na zelené a digitální transformaci pro obnovu nejvíce postižených odvětví, jako je zdravotnictví a cestovní ruch.

V programovém období 2021–2027 bude v této souvislosti pod programem ERDF ustanoven nový nástroj – tzv. **Interregional Innovation Investment** (čl. 13 ERDF). I3 pomůže meziregionálním partnerstvím při realizaci investic souvisejících s prioritami S3 a při posilování globálně konkurenceschopných hodnotových řetězců EU. Díky převodu společných priorit do investic a do místně koordinovaných aktivit mohou meziregionální partnerství rozšířit inovace, urychlit jejich zavádění na trh a maximalizovat evropský inovační potenciál. Nástroj je určen pro tzv. meziregionální „Q-helix“, tzn. pro soukromý sektor, výzkumné organizace, občanskou společnost a veřejnou správu začleněné do implementace S3 na národních a regionálních úrovních. Celkový rozpočet pro I3 je 570 milionů eur.

Nástroj bude složen ze tří částí:

- 1) Finanční a poradenské služby v mezinárodních inovačních projektech budou zaměřeny na podporu partnerství za účelem rozvoje, propojení nebo doplňkového využívání testovacích a demonstračních činností, pomoc podnikům urychlit jejich uvedení na trh a rozšiřovat inovační řešení ve sdílených prioritních oblastech S3. Cílem je pomáhat podnikům stát se odolnějšími v souvislosti s výzvami globalizace, automatizace, dekarbonizace a digitalizace a pomoci jim zapojit se do globálně konkurenceschopných hodnotových řetězců EU. V rámci první části programu se očekává udělení 4–5 grantů ve výši 8 nebo 10 mil eur, s tím, že každý z grantů by měl podpořit 2–20 investičních projektů. O grant může žádat konsorcium složené z minimálně 5 regionů/zemí a jejich inovačních ekosystémů, přičemž koordinátorem musí být region s vedoucím postavením v konkrétním hodnotovém řetězci a členem konsorcia musí být alespoň jeden méně rozvinutý region. Očekávané TRL projektů je 6–9.
- 2) Finanční a poradenské služby pro rozvoj hodnotových řetězců v méně rozvinutých regionech mají za cíl posílit kapacitu regionálních inovačních ekosystémů v méně rozvinutých regionech za účelem účasti v globálních hodnotových řetězcích a mají za cíl posílit i schopnost účastnit

se partnerství s jinými regiony. O grant může žádat konsorcium složené minimálně ze dvou regionů/zemí a jejich inovačních ekosystémů, přičemž členem konsorcia musí být alespoň jeden méně a jeden více rozvinutý region. Druhá část programu bude rozdělena na dva podprogramy:

- a. **Zjednodušené inovační akce pro méně rozvinuté regiony** – očekává se udělení 12–15 grantů ve výši 2–3 mil eur, s tím, že každý z grantů by měl podpořit 2–3 investiční projekty. Očekávané TRL projektů je 6–9. Cíle podprogramu v podstatě kopírují cíle první části, s tím rozdílem, že kritéria způsobilosti jsou méně striktní.
- b. **Budování kapacit pro méně rozvinuté regiony** – očekává se udělení 8 grantů ve výši 50 000 eur. Cílem je podporovat aktivity zaměřené na budování kapacit za účelem jejich zapojení do mezinárodních aktivit a na propojení lokálních inovačních ekosystémů s globálními hodnotovými řetězci.

3) Technická pomoc, kapitalizace a experimentace

Komise momentálně pracuje na přípravě pracovního programu, který bude zohledňovat [výstupy veřejné konzultace z roku 2020](#). S jeho přípravou by měla rovněž napomocet expertní skupina, složená ze zástupců členských států, regionálních orgánů a měst, zástupců VaVal a soukromého sektoru a občanská společnost. Výzva k přihlašování na pozici člena expertní skupiny bude zveřejněna v dubnu 2021. Otevření prvních výzev (část 1 a 2a) je plánováno na léto 2021 s očekávaným spuštěním projektů na začátku roku 2022. Pro část 2b se v prvních dvou letech neočekávají žádné výzvy. Všechny výzvy budou zveřejněny na *Funding and Tenders portálu*.

Q&A

Q: Je podmínkou způsobilosti pro část 1 účast v existujících S3 meziregionálních partnerstvích?

Valentina Pinna: Existující partnerství jsou otevřena novým členům. V případě, že se jedná o oblast, kterou žádné z existujících partnerství dosud nepokrývá, je možné pro danou oblast navrhnout nové partnerství. Termíny uzávěrek jsou dvakrát ročně. Pro projekty I3 není účast v těchto partnerstvích podmínkou způsobilosti, je zde ale potřeba prokázat jasnou spojitost s S3, což členství v S3 meziregionálním partnerství jasně dokazuje.

Q: Je možné mít vícero uchazečů ze stejného regionu?

VP: Tohle není nijak specifikováno, bude na každém, jakým způsobem naplní požadavky pro získání financování, je zde ale potřeba prokázat efektivní koordinaci konsorcia. Ideální by ale bylo, aby subjekt spravující grant pokud možno pocházel z veřejného nebo neziskového sektoru. Ale tyto podmínky jsou stále předmětem diskuze.

Q: Co se týče synergií s RP Horizont Evropa, v jakých jeho částech HEU bude nejvíce příležitostí k synergiím a přesunům (transfers)?

VP: O přesun až 5 % financí budou moci rozhodnout členské státy, které mohou požádat Evropskou komisi o přesun až 5 % do jiného programu EU, např. do HEU, Digitální Evropy atp. Po přesunu se tato přesunutá část financí bude řídit pravidly daného programu, do kterého byl přesun proveden. Zároveň je prostor k synergiím mezi I3 programy a hlavními programy.

Q: Bude účast třetích zemí umožněna pouze na základě toho, že do projektu přinášejí vlastní finance, podobně jako například v Pilíři 2 RP Horizont Evropa?

VP: Ano, třetí země se zúčastnit mohou, ale musí přijít s vlastními financemi pokrývajícími jejich účast, protože tento program může financovat pouze členské státy. Dále by měly prokázat, že jejich účast v projektech je pro Evropu přínosem (tzn. posílit konkurenceschopnost hodnotových řetězců EU). Účast třetích zemí je však stále předmětem vyjednávání.

